

2745 2den Beh. af Finansloof. f. Finanssaaret fra 1ste April 1870 til 31te Marts 1871. 2746

staae i nøie og inderlig Forbindelse med dem i sin Tid, da de bleve stiftede, satte Formaal. Jeg vil lægge til, at dengang man nedlagde Museet i Stormgade, og forenede Samlingen der med Universitetets Samling, fandt jeg, at dette var en hensigtsmæssig og meget rigtig Foranstaltning. Man lod den nye Museumsbygning opføre ved Universitetet, og man paalagde Communitetet at udrede Beløbet, men saa var man ogsaa igjen saa billig, at man sagde: Gaarden i Stormgade skal sælges, og hvad der kommer ind, skal tilhøre Communitetet. Dette var en Transaction, som jeg kunde gaae ind paa. Men det forekommer mig rigtignok, at forinden man skrider til saaledes at udvide dette, bør man vel overveje, om der ikke allerede indenfor de Formaal, som ere satte de forskjellige separate Fonds, er saare Meget, som gjør Krav paa større Summers Anvendelse. Hvad nu Communitetet angaaer, saa maa jeg gjøre erede Medlemmer opmærksomme paa — De vide det vist meget godt Alle — at der jo længe har været Tale om at flytte den botaniske Have. Det er et meget kostbart Foretagende. Der har foreligget mig Dølysninger angaaende denne Sag, hvorfra jeg fik det Indtryk, at Flytningen af denne Have vilde komme til at koste omtrent 180 til 190,000 Rd. og maaskee mere. Sagen skal naturligvis undersøges og prøves og veies, men jeg troer, at Thinget vil komme til i alt Bøsentligt at bevilge denne Sum, saafremt det virkelig vil have den botaniske Have flyttet. Men hvad er Communitetets egentlige Bestemmelse? Det er jo stiftet, for at komme fattige Studerende til Hjælp. Men naar dette er saa, finder jeg dog, at der er Noget, der ligger meget nærmere. Er egentlig Regentsen i alle Henseender, som man kunde ønske, at den skulde være? Jeg vil ikke lægge nogen afgjørende Vægt derpaa, men jeg vil dog sige, at det er mig forebragt, at Forholdene der i hygieinisk Henseende ere noget betænkelige. Dette er ikke saaledes konstateret, at jeg tør sige det med Visshed, men

det er dog et Moment, der maa komme i Betragtning. Man har ligeledes fortalt mig, at nogle af de Værelser, hvor der er to Nummer, ere saa slet belyste, at den ene af Nummerne, som maa sidde tilbage i Værelset, da de ikke begge kunne faae Plads ved Vinduet, maa læse ved Lys hele Dagen. Men desuden naar vi saaledes ville disponere over eller beskaffe disse Fonds — thi det er jo ikke Andet end, at man vil sætte Communitetet og Sorø Academi i et Slags Formue- og Velighedsstat — naar vi saaledes ville disponere over Fonds, som have en bestemt foresreven Virksomhed og navnlig have det Formaal, at virke for Videnskabers og Kunstnernes Udbredelse i det Hele, men især for den høiere Videnskabelighed, saa maae vi ogsaa vel betænke, at den høiere Videnskabelighed har en stor Betydning, vel betænke, at den Tidsalder, vi leve i, egentlig har en mere materiel Retning end en Retning, der gaaer ad videnskabelig Vej. Men hvad følger deraf? Naar vi maae indrømme — og det glæder mig, at det er anerkjendt fra alle Sider — at Videnskabeligheden har stor Betydning, og tillige, at Tidsaanden ikke vil befordre den, saa have jo Rigsdagen og Regjeringen den største Opfordring til at gjøre, hvad de formaae, for at bringe Videnskabeligheden til, disse Hindringer uagtet, at blomstre hos os. Der kunde vistnok med saadanne og flere lignende Betragtninger for Die være et ganske naturligt Duffe om at forøge Docentpladserne ved Universitetet. Jeg kan ikke sige Andet end, at jeg for mit Vedkommende vilde sætte megen Pris paa, at man kunde doublere flere af Professorposterne ved det theologiske Facultet, ved det juridiske Facultet og ved det medicinske Facultet. Jeg troer, at dette vilde have sin store Betydning. Men jeg skal heller ikke sige at udtale, at det forekommer mig, at man egentlig maa finde det i høieste Grad ønskeligt, at en Mand, naar han har siddet længe og virket ved Universitetet paa en gavnlig og dygtig Maade og er en fortjent Videnskabsmand, men han er træt af at docere, og